

Nr 2 (406) Luty 2025 rok XXXIV

www.dukla.pl/dps dps@dukla.pl

Cena 6,00 zł (5% VAT)



Dukla.PL

DUKIELSKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY



Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu

80. rocznica wyzwolenia obozu koncentracyjnego Auschwitz- Birkenau

27 stycznia obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu, ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 2005 roku, by uczcić pamięć Żydów zamordowanych przez Niemców podczas II wojny światowej.



Uroczystość rozpoczął Jacek Koszczan - prezes Stowarzyszenia Sztetl Dukla



Harczerze prezentują fotografie duklan z archiwum obozu KL Auschwitz



Data święta, wyznaczona na 27 stycznia nie jest przypadkowa, upamiętnia wyzwolenie przez 60. Armię Pierwszego Frontu Ukraińskiego w 1945 r. niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau.

Obchody Dnia Holokaustu odbyły się w Dukli 27 stycznia br. pod pomnikiem, upamiętniającym pomordowanych w czasie okupacji dukielskich Żydów, na cmentarzu żydowskim w Dukli. Uroczystość rozpoczął Jacek Koszczan prezes Stowarzyszenia Sztetl Dukla, nawiązując do 80. rocznicy wyzwolenia obozu KL Auschwitz, powiedział że w tym obozie znalazło się co najmniej 25 mieszkańców z Dukielszczyzny, którzy prawie wszyscy zostali zamordowani. Powiedział również o znanym więźniu obozu Auschwitz Janie Liwacz z Nadola, który był wykonawcą słynnego napisu „Arbeit macht frei” (Praca czyni wolnym), któremu udało się przeżyć. Zdjęcia z archiwum obozowego prezentowali harcerze z 6 DH „Iskra” w Dukli. Odczytano również wiersz Awrom Zak: Tu mówią kamienie..., w języku jidysz Piotr Prokopowicz, w języku polskim Kamila Koszczan. Piotr Prokopowicz odmówił za zmarłych modlitwę w języku jidysz.

W uroczystości wzięli udział: burmistrz Dukli Krystyna Andruch, prezes Stowarzyszenia Sztetl Dukla Jacek Koszczan i członkowie Stowarzyszenia, zastępca dyrektora Szkoły Podstawowej w Dukli Stanisław Fornal z uczniami, Zenon Leńczyk przewodniczący Zarządu Osiedla w Dukli, harcerze 6DH „Iskra” w Dukli z drużynową Justyną Żimny, Jerzy Dębicz prezes Stowarzyszenia Miłośników Nowego Żmigrodu, Anna Chlopecka z Informacji Turystycznej w Dukli, mieszkańcy Dukli. Zgromadzeni złożyli wieńce i kwiaty i zapalili znicze za pomordowanych.

Krystyna Boczar-Różewicz

ciąg dalszy na str. 19 ►



Uczestnicy uroczystości

Fot. kbr, Anna Chlopecka

Złota myśl:

„Nie narzekaj, że masz pod górkę, gdy idziesz na szczyt.”

(Konfucjusz)

W lutowym numerze:

| | |
|---|----|
| Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu..... | 2 |
| Gromniczna..... | 3 |
| Demografia Gminy Dukla..... | 4 |
| Pieniądze na realizację zadań publicznych | 4 |
| Jak prowadzić finanse | 5 |
| Znaczek Turystyczny – dukielska premiera | 6 |
| Wspomnienie o Tadeuszu Kielbasińskim | 7 |
| Gala Noworoczna 2025 | 8 |
| Występy zespołów Ośrodka Kultury..... | 8 |
| Od ponad ćwierć wieku kultywują tę piękną tradycję..... | 9 |
| Śpiewali kolędy i pastorałki..... | 10 |
| MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI informuje..... | 15 |
| MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI informuje..... | 16 |
| My z Dukielszczyzny - Stanisław Lis | 17 |
| Kalendarium zdarzeń różnych..... | 18 |
| W pasiece..... | 20 |
| Zmiana w segregacji odpadów..... | 20 |
| Łowiectwo i ekologia..... | 21 |
| Korona Beskidu Nadpopradzkiego rozpoczęta | 21 |
| Wydarzyło się w naszej gminie | 22 |
| W krainie rondla i patelni | 22 |

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)

Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835

Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 309, tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl

Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Różewicz - red. naczelna, Wiktor Szyndak - red. techniczny - skład i łamanie, Andrzej Śliwiński - wyd. internetowe

Współpracujący: Witold Puz, Bartosz Szczepanik, Maria Walczak, Aleksandra Żółkoś, Janusz Kubit, Barbara Pudło, Anna Chlopecka

Druk: Drukarnia „HEDOM”, ul. Kletówki 54a, Krosno, tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl

Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiestacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.

Numer zamknięto dnia 30. 01. 2025 r.

Udostępniono do sprzedaży 3. 02. 2025 r. Nakład 250 egz.

OKŁADKA: Widok na górę Cergową i Tatry, fot. Robert Neumann

Gromniczna

Gromniczna – słowiańskie i chrześcijańskie święto upamiętniające Ofiarowanie Pańskie 2 lutego (w Kościele zachodnim) i 15 lutego (w Kościołach wschodnich). W ludowym kalendarzu ten dzień to zmiana pory roku, u Słowian wschodnich i zachodnich oznaczał połowę zimy.

2 lutego w całej Polsce obchodzone jest święto Matki Bożej Gromnicznej. Z tym świętem związane jest wiele obrzędów i wierzeń. Sama nazwa święta mówi o oczekiwaniu na wiosnę z jej pierwszymi burzami. W kościele zapalano świece – gromnice. Podczas burzy, świeca paliła się i była stawiana w oknie w celu ochrony przed skutkami wyładowań atmosferycznych. Dzieciom, a w dawnych czasach też dorosłym, świecę podpalano włosy z czterech stron głowy, aby nie bali się piorunów i wilków. Podczas święcenia przewiązywano ją pasmem lnu, wierząc że przyczynia się to do dobrych zbiorów. Mówiono „Jak na gromnicę jasno, w stodołach ciasno”. Dymem ze świecy gromnicznej na drzwiach chaty lub tragarzu sufitu okopcano znak krzyża, aby zło nie mogło wejść do domu.



W Polsce znana jest legenda o spotkaniu Matki Boskiej Gromnicznej z wilkiem. W zimną noc lutego za Marią Panną skradał się wilk. Tego wilka szukali chłopcy, aby go zabić. Spotkaną na drodze Maryję chłopcy zapytali czy nie widziała wilka. Odpowiedziała, że nie widziała i nie wydała wilka. Potem Matka Boża powiedziała, aby szukali wilka we własnych sercach i odesłała ich do domu. Gdy po tych słowach chłopcy odeszli spod jej płaszcza wysunęła się głowa wilka. Maryja skarciła go, ale nie była w stanie wydać wilka, gdyż jego cierpienie wzruszyło jej serce. Polacy wierzyli, że Matka Boska Gromniczna i jej atrybut gromnica chronią przed wilkami. I dzisiaj gromadzą się wierzący w kościele, aby poświęcić świecę – gromnicę, ozdobioną w białe wstążki, wierząc że będzie chronić nas i naszą rodzinę.

Na podstawie informacji z internetu:

Krystyna Boczar-Różewicz

Demografia Gminy Dukla

Na koniec 2024 roku gmina Dukla liczyła **13 938** mieszkańców, w tym kobiet 7 080 oraz 6 858 mężczyzn, tj. **o 122 osoby mniej niżeli w 2023 roku** (14 060). Zanotowano 91 urodzeń tj. **o 12 więcej niżeli w roku 2023**. Zgonów było 161, o 3 mniej niżeli w roku 2023. **Przyrost naturalny jest ujemny i wynosi – 5,02%** (w roku 2023 był również ujemny i wyniósł –5,97%). Największą liczbę urodzin zanotowano w miejscowościach: Teodorówka – 12 dzieci, Łęki Dukielskie -11 dzieci, Równe – 10 dzieci. Najwięcej zgonów zanotowano natomiast w miejscowościach: Dukla – 25 osób, Równe – 19 osób, Łęki Dukielskie - 16 osób, Cergowa i Jasionka – po 15 osób. Mieszkańców w wieku +60 mieliśmy 3535 tj. 25,36%, w tym 1988 kobiet i 1547 mężczyzn. Zatem co czwarty mieszkaniec gminy Dukla skończył 60 lat.

Liczbę mieszkańców, ilość urodzeń i zgonów w poszczególnych miejscowościach gminy Dukla podaje tabela. Stan na 31 grudnia 2024 r.

Jolanta Albrycht

| L.p. | Miejscowość | Liczba mieszkańców (pobyt stały) | Liczba urodzeń | Liczba zgonów | Przyrost naturalny |
|------|--------------------|----------------------------------|----------------|---------------|--------------------|
| 1 | Barwinek | 230 | 1 | 3 | -2 |
| 2 | Cergowa | 1297 | 8 | 15 | -7 |
| 3 | Chyrowa | 104 | 0 | 1 | -1 |
| 4 | Dukla | 1889 | 7 | 25 | -18 |
| 5 | Głojsce | 777 | 6 | 10 | -4 |
| 6 | Iwla | 691 | 5 | 12 | -7 |
| 7 | Jasionka | 1142 | 9 | 15 | -6 |
| 8 | Lipowica | 263 | 3 | 6 | -3 |
| 9 | Łęki Dukielskie | 1526 | 11 | 16 | -5 |
| 10 | Mszana | 239 | 1 | 0 | +1 |
| 11 | Nadole | 545 | 1 | 6 | -5 |
| 12 | Nowa Wieś | 144 | 1 | 5 | -4 |
| 13 | Olchowiec | 67 | 2 | 1 | +1 |
| 14 | Ropianka | 9 | 0 | 0 | 0 |
| 15 | Równe | 1803 | 10 | 19 | -9 |
| 16 | Teodorówka | 1101 | 12 | 6 | +6 |
| 17 | Trzciana | 202 | 3 | 1 | +2 |
| 18 | Tylawa | 370 | 0 | 5 | -5 |
| 19 | Wietrzno | 804 | 6 | 9 | -3 |
| 20 | Zawadka Rymanowska | 212 | 1 | 1 | 0 |
| 21 | Zboiska | 400 | 4 | 3 | +1 |
| 22 | Zydranowa | 123 | 0 | 2 | -2 |
| | Razem | 13 938 | 91 | 161 | -70 |

Pieniądze na realizację zadań publicznych

Gminy Dukla w 2025 roku

Burmistrz Dukli zaprasza organizacje pozarządowe do składania ofert na realizację zadań publicznych Gminy Dukla z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz na zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniu narkotykowemu i alkoholowemu.

Po środki mogą sięgnąć uprawnione podmioty, określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

W ramach realizacji zadania z zakresu kultury mogą być dofinansowane przedsięwzięcia wpisujące się w co najmniej jedno z zagadnień:

- 1) zachowanie dziedzictwa kulturowego gminy Dukla,
- 2) ochrona dóbr kultury,
- 3) realizacja projektów artystycznych, integrujących społeczność lokalną i wzbogacające życie kulturalne gminy,

4) kultywowanie pamięci o zasłużonych dla miasta, regionu i kraju wybitnych postaciach, miejscach i wydarzeniach historycznych oraz ochrona i popularyzowanie tradycji kulturowych, w tym obchody rocznic państwowych związanych z historią gminy Dukla,

5) wzbogacanie życia kulturalnego poprzez realizację projektów artystycznych, w formie wystaw, prelekcji, plenerów, koncertów, pokazów, konkursów, festiwali, spektakli i innych wydarzeń o charakterze edukacyjnym i artystycznym,

6) organizacja rajdów, obozów i gier terenowych dla mieszkańców gminy Dukla tematycznie związanych z kulturą, sztuką i historią miasta i regionu.

Na realizację powyższych zadań przeznaczona jest kwota 70 000,00 zł. Maksymalna wysokość dofinansowania zadania nie



W ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków zrealizowane zostały w 2024 roku zadania:

1. „Prace konserwatorskie elewacji nawy głównej, zakrystii Kościoła pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Chyrowej”, przez Parafię Rzymskokatolicką pw. św. Jana Chrzciciela w Iwli.
Umowa dotacji zawarta została 27 czerwca 2024 roku.
Prace zakończono 31.10.2024 roku.
Całkowity koszt to **94 763,23 zł**, w tym 92 867,91 zł ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.
2. „Konserwacja techniczna i estetyczna zabytkowej polichromii ścian i stropu z ok. IV ćwierci XIX w. w prezbiterium. cerkwi (1855 r.) w Zawadce Rymanowskiej”, przez Parafię Rzymskokatolicką pw. Chrystusa Króla w Trzcianie – Zawadce Rymanowskiej.
Umowa dotacji zawarta dnia 24 czerwca 2024 roku.
Prace zostały zakończone 31.10.2024 r.
Całkowity koszt **367 234,89 zł**, w tym 359 890,19 zł ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków
3. „Remont kościoła parafialnego w Równem - wymiana pakietów szybowych witraży wraz z pracami konserwatorskimi przylegającego wątku ceglano i kamiennego”, przez Parafię Rzymskokatolicką pw. św. Mikołaja Bpa w Równem.
Umowa dotacji zawarta dnia 29 lipca 2024 roku.
Prace zostały zakończone 22.11.2024 r.
Całkowity koszt **281 000,00 zł**, w tym 275 380,00 zł ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Barbara Belczyk
Fot. str. 23

► może przekroczyć 5000,00 zł. Wkład minimalny 5% liczony od wysokości wnioskowanej dotacji. Termin składania wniosków od 31.01.2025-21.02.2025.

W ramach realizacji zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniu alkoholowemu i narkotykowemu mogą być finansowane przedsięwzięcia, które pokażą dzieciom i młodzieży jak można atrakcyjnie spędzić czas wolny z dala od nalogów. Na ten cel przeznaczona jest kwota **60 000,00 zł**. Wysokość finansowania zadania nie może przekroczyć **5000,00 zł**.

Termin składania ofert od 31.01.2025-21.02.2025.

Oferty do konkursów składa się w zamkniętej kopercie z opisem nazwy zadania i adresem zwrotnym oferenta i składa w Urzędzie Miejskim w Dukli.

Szczegóły konkursów dostępne są na stronie www.dukla.pl, bip.dukla.pl i na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Dukli.

Barbara Pudło

Jak prowadzić finanse

w Kołach Gospodyń Wiejskich

16 stycznia br. w Urzędzie Miejskim w Dukli zostało zorganizowane szkolenie dla przedstawicielek Kół Gospodyń Wiejskich z terenu naszej gminy z zakresu prowadzenia finansów w tych organizacjach. Przedstawicielki Urzędu Skarbowego w Krośnie poprowadziły szkolenie z zakresu obowiązków podatkowych jakie powinny dopełnić Koła Gospodyń Wiejskich. Szkolenie z zakresu prowadzenia uproszczonej księgowości w tych organizacjach prowadziła Renata Wąsik z Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Dukli. W szkoleniu wzięła udział Maria Fedak – zastępca kierownika w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Krośnie, która wyjaśniała uczestniczkom szkolenia jak prawidłowo rozliczyć przyznaną przez ARiMR pomoc finansową.

kbr
Fot. str. 23

Uprzejmie informujemy, że Gmina Dukla planuje przystąpienie do programu „Plan strategiczny dla wspólnej polityki rolnej 2023-2027- I.10.10.1 Inwestycje w zakresie systemów ind. oczyszczania ścieków”, dotyczącego możliwości pozyskiwania środków na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Do programu przystąpić mogą mieszkańcy miejscowości, w których nie zaprojektowano sieci kanalizacji sanitarnej oraz znajdują się poza aglomeracją Dukla na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Dukli z dnia 22 grudnia 2022 r. Nr LXV/453/22 w sprawie zmiany uchwały własnej dotyczącej wyznaczenia aglomeracji Dukla, tj.: Barwinek, Chyrowa, Głojsce, Iwla, Mszana, Lipowica, Nowa Wieś, Olchowiec, Trzciana, Ropianka, Tylawa, Zawadka Rymanowska, Zydranowa.

Kryteria podlegające ocenie:

1. Beneficjent: gmina lub związek międzygminny
2. Cel: budowa przydomowych oczyszczalni na terenach poza aglomeracją
3. Kiedy: nabory I kwartał 2025
4. Dotacja 75%
5. Limit pomocy na gminę 1,5 mln
6. Realizacja do 24 miesięcy od zawarcia umowy
7. Tylko oczyszczalnie biologiczne z normą 12566-3

Osoby zainteresowane pozyskaniem dofinansowania proszone są o zgłoszenie chęci przystąpienia do programu, bądź uzyskania dodatkowych informacji do dnia 22 lutego 2025 r. pod numerem telefonu 134 329 131 lub bezpośrednio w Urzędzie Miejskim w Dukli pod adresem ul. Trakt Węgierski 11, 38-450 Dukla, pokój nr 204.

Znaczek Turystyczny – dukielska premiera

18 grudnia miała miejsce potrójna premiera dukielskich znaczków turystycznych, przedstawiająca miasto Duklę, wieżę widokową na górze Cergowej oraz Pustelnię św. Jana z Dukli.

Znaczek Turystyczny - to okrągły, drewniany krążek o średnicy 60 mm i grubości 8-10 mm, posiada metalowe oczko do zawieszenia. Awers i rewers przeważnie jest taki sam. Znaczek Turystyczny jest pamiątką z naturalnego materiału - drewna, bez użycia barwników, farb, lakierów, jest w 100 % ekologiczny. Składa się z trzech elementów: samego znaczka, karteczki i naklejki. Stanowi wyjątkową propozycję dla kolekcjonerów, w porównaniu z innymi w większości prefabrykowanymi produktami. Produkowany jest ręcznie, każda sztuka jest wyjątkowa. Grafika jest swego rodzaju dziełem sztuki, wypalana jest w wysokiej temperaturze przy pomocy metalowej, grawerowanej matrycy. Poprzez silny nacisk matryca wypala w drewnie plastyczny wizerunek, który jest bardzo trwały i odczuwalny także przy dotyku.

Znaczek Turystyczny przedstawia miejsce, do którego dotarł turysta. Jest pamiątką i potwierdzeniem pobytu. W żadnym innym miejscu nie można kupić takiego znaczka. Kolejne numery znaczków przedstawiają grzbiety gór, schroniska turystyczne, biegi rzek, oznaczają miasta, zamki, miejsca historyczne, pamiątki przyrodnicze, zabytki techniki, jaskinie, ogrody zoologiczne i inne miejsca, do których dociera ciekawy turysta. Jest on turystyczną zachętą do zwiedzania tych miejsc a zarazem wyjątkową pamiątką. Zbieranie znaczków jest impulsem do wzięcia udziału w grze kolekcjonerskiej. Cały system jest nieustannie rozszerzany. W 2012 roku Znaczki Turystyczne znajdują się już w piętnastu państwach Europy! Jest to ogólnoeuropejska akcja kolekcjonerska. Aktualna liczba miejsc wyróżnionych Znaczkami Turystycznymi w Polsce to 1324.

Znaczkowe Miejsce Turystyczne
Nr 1322 – Miasto Dukla

Dukla to miasto, w którym historia i przyroda tworzą wyjątkową harmonię. Położona na południu województwa pod-

karpackiego, w sercu Beskidu Niskiego, nad rzeką Jasiołką, zachwyca malowniczymi krajobrazami, bogactwem dziedzictwa kulturowego i nieskazitelną przyrodą.

Dukla jest stolicą gminy. To przygraniczne miasteczko, malowniczo położone u podnóża góry Cergowej. Niewielka, założona w średniowieczu miejscowość, aż do czasów II wojny światowej stanowiła własność prywatną, jest pełna osobliwości. Jest znana z historycznych zabytków, takich jak zespół pałacowo-parkowy, kościół św. Marii Magdaleny – perła rokoka, czy sanktuarium św. Jana z Dukli, będące celem licznych pielgrzymek.

W Dukli odnajdujemy ślady dawnych mieszkańców – dukielskich Żydów w postaci ruin synagogi, cmentarzy żydowskich. Okolice Dukli związane były z burzliwą historią Łemków. Do dzisiaj, wędrując tymi terenami, spotkamy wiele pięknych motywów: drewniane i murowane łemkowskie cerkwie, wsie ze starymi zagrodami, opuszczone doliny, w których stoją kapliczki i krzyże przydrożne, cmentarze otoczone starodrzewem oraz mogiły wojenne. To, co pozostało po dawnych mieszkańcach, zebrane jest w Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zydranowej oraz w Izbie Pamięci Tadeusza Kiełbasińskiego w Olchowcu.

W okolicy rozciągają się liczne szlaki turystyczne, które prowadzą przez pasma górskie, dzikie lasy i ukryte w dolinach cerkwie, będące świadectwem wielokulturowości regionu. Gmina Dukla to również ważny punkt na mapie turystyki przyrodniczej. Znajdują się tu obszary o cennych w skali międzynarodowej wartościach przyrodniczych – obszar gminy obejmują wszystkie formy ochrony przyrody znane w Polsce. W bliskości znajduje się Magurski Park Narodowy, a sama gmina jest częścią Karpackiego Szlaku Rowerowego. To idealne miejsce dla miłośników pieszych wędrowek, rowerowych wypraw



i spokojnego obcowania z naturą. Dukla jest bramą do odkrywania piękna i różnorodności Karpat – zarówno kulturowej, jak i krajobrazowej.

Zachęcamy zatem do poznania tego miasta i wędrowki szlakiem, jaki wyznaczają znaczki turystyczne. A jest ich w okolicach niemało i każdy pokazuje inne, ciekawe miejsce. Życzymy zatem udanego zwiedzania i do zobaczenia na szlaku.

Znaczkowe Miejsce Turystyczne
Nr 1323 – Wieża Widokowa
na Cergowej – Beskid Niski

Góra Cergowa znajduje się na południowy-wschód od Dukli. Jej wysokość **716 m n.p.m.** Jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych wzniesień Beskidu Niskiego, to miejsce owiane legendami i pełne niezwykłego uroku. Jej masyw wyróżnia się charakterystycznym trójgarbnym kształtem, a bogate lasy bukowe i jodłowe tworzą malowniczy krajobraz, który przyciąga miłośników natury oraz turystyki pieszej.

Na szczycie góry znajduje się drewniana wieża widokowa, która jest prawdziwą atrakcją regionu. Konstrukcja o wysokości 22 metrów oferuje zapierające dech w piersiach widoki na Beskid Niski, Bieszczady, Pogórze Karpackie, a przy dobrej pogodzie można dostrzec nawet Tatry. Kształt wieży widokowej został zaczerpnięty z architektury dawnych obiektów wiertniczych typu „kanadyjskiego”, znajdujących się na terenach kopalnianych w regionie. Do lat 70. XX wieku znajdowała się tu wieża triangulacyjna, służąca wykonywaniu pomiarów geodezyjnych.

Góra Cergowa to również miejsce o bogatej historii i kulturze. W jej zboczach znajdują się tajemnicze jaskinie, takie jak „Gdzie Spadł Samolot”, „Na Wierzchownie”, Pod Bukiem koło Borsuczyczych Dziur”.

► Góra jest także siedliskiem unikalnej flory i fauny, co czyni ją interesującą nie tylko dla turystów, ale i dla przyrodników.

Wizyta na Górze Cergowej i wieży widokowej to doskonały sposób na połączenie aktywnego wypoczynku z obcowaniem z pięknem przyrody i historią Beskidu Niskiego. To miejsce, które warto odwiedzić o każdej porze roku!

Znaczkowe Miejsce Turystyczne
Nr 1324 – Pustelnia św. Jana z Dukli
w Trzcianie

Pustelnia św. Jana z Dukli, położona w malowniczym zakątku Beskidu Niskiego na zboczu Góry Zaśpita, to miejsce głęboko zakorzenione w historii i duchowości regionu. Usytuowana w pobliżu Dukli, przyciąga pielgrzymów oraz turystów szukających ciszy, modlitwy i chwili wytchnienia w otoczeniu nieskazitelnej przyrody.

To właśnie tutaj, według przekazów, Jan z Dukli – święty i patron Polski – prowadził życie pustelnicze, oddając się modlitwie i ascezie. Pustelnia jest symbolem jego duchowej drogi i wiary, a także miejscem związanym z licznymi legendami i cudami.

Pustelnia założona została po beatyfikacji bł. Jana z Dukli w 1769 r. Jak głosi legenda Marii Amalii Mniszchowej, właścicielce Dukli, św. Jan objawił się we śnie, polecając jej wybudować na miejscu swej pustelni kaplicę. Drewniana kaplica spłonęła w 1883 roku. W jej miejsce w 1887 roku z fundacji Cezarego Męcińskiego wzniesiono nową, również drewnianą kaplicę. Trzecią, zachowaną do dnia dzisiejszego neogotycką murowaną kaplicę, zbudowano w latach 1906-1908. Znajdująca się w niej polichromia przedstawiająca życie bł. Jana, namalowana została przez sanockiego malarza Władysława Lisowskiego.

Obok świątyni znajduje się drewniany dom rekolekcyjny, tzw. dom pustelnika oraz taras ze sztuczną grotą, mieszczącą źródło, z którego pielgrzymi czerpią świętą wodę.

Na ścieżkach wokół świątyni rozmieszczono kapliczki Drogi Krzyżowej.

Do pustelni prowadzi malowniczy szlak, który pozwala odwiedzającym zanurzyć się w potężde beskidzkich lasów i poczuć wyjątkowy klimat tego miejsca. To doskonała okazja do refleksji nad życiem św. Jana, jak i własną duchowością.

Anna Chłopecka
Fot. str. 23

Wspomnienie o Tadeuszu Kiełbasińskim

Tadeusza Kiełbasińskiego poznałam pod koniec XX wieku. W tamtym czasie pan Tadeusz mieszkał w Olchowcu od wiosny do jesieni, zimę spędzał w Łodzi. Mieszkał w swojej chyży krytej strzechą, którą kupił i uratował od rozbiórki. Od wczesnych lat pięćdziesiątych wędrował po Karpatach i od samego początku angażował się w ochronę kultury ludowej, a szczególnie Łemkowszczyzny. Tak trafił do Olchowca, z którym związał swoje życie.

Jego chyżę w Olchowcu odwiedzali turyści, zawsze miał dla nich czas, a opowiadał bardzo ciekawie. Własnym sumptem zorganizował i prowadził izbę pamięci „Zabytkowa Chyża”, w której mieszkał. Zgromadził w niej unikatowe stroje ludowe z terenu całej Łemkowszczyzny, sprzęty codziennego użytku i wyroby rękodzieła ludowego. Zgromadził bibliotekę tematyczną dotyczącą kultury ludowej Karpat. W oparciu o swoje zbiory organizował wystawy prezentujące kulturę górali ruskich Karpat – Łemków, Bojków i Huculów, przede wszystkim w swojej rodzinnej Łodzi, ale także w wielu innych miastach i muzeach Polski.

W 1990 r. był jednym z inicjatorów przywrócenia obchodów łemkowskiego kermeszu w Olchowcu, wraz z innymi członkami Towarzystwa Karpackiego, który wpisał się na stałe do kalendarza imprez folklorystycznych Beskidu Niskiego. Kermesz, to święto parafialne, które jest nierozzerwalnie związane z historią danej wspólnoty i odbywa się od wieków, wszędzie tam, gdzie są Łemkowie oraz czynne cerkwie. Oprócz praktyki religijnej Kermesz nawiązuje do dawnych tradycji wzajemnego odwiedzania się, świętowania oraz przekazywania lokalnych obrzędów. Przez wiele lat brał udział w przygotowaniach jego kolejnych edycji, opracowując program i przygotowując towarzyszące mu wystawy tematyczne. Był także współredaktorem trzech jednodniówek wydanych z okazji kermeszu w Olchowcu. Jest autorem wydanej (pod pseudonimem Tadeusz Zagórzański) w 1984 r. pierwszej bibliografii łemkowszczyzny zatytułowanej „Łemkowie i Łemkowszczyzna”, a także publikacji pt. „Nikifor. Bibliografia”, wydanej z okazji 100-lecia urodzin Epifana Drowniaka. Za swoją działalność Tadeusz Kiełbasiński był wielokrotnie nagradzany i odznaczany, m. in. Złotym Krzyżem Zasługi, odznaką „Zasłużony działacz



Tadeusz Kiełbasiński

kultury”, honorową odznaką „Zasłużony dla kultury Polskiej”, a także medalem „Zasłużony dla Dukielszczyzny” w 2004 roku. Odbierając medal z rąk ówczesnego burmistrza Dukli Marka Górnika powiedział: *To wyróżnienie to wielki zaszczyt dla mnie, nie spodziewałem się, że może mnie to spotkać.*

2 stycznia 2025 roku Tadeusz Kiełbasiński odszedł na zawsze, a 8 stycznia pożegnaliśmy Go w olchowickiej cerkwi, gdzie została odprawiona msza święta pogrzebowa. Tadeusz spoczął na cmentarzu w Olchowcu, który tak bardzo ukochał.

Trudno jest wyobrazić sobie Twoją chyżę bez Ciebie. Żegnaj Tadeuszu!

Krystyna Boczar-Różewicz

Gala Noworoczna 2025

W niedzielę 19 stycznia br., sala kinowo-teatralna Ośrodka Kultury w Dukli wypełniła się po brzegi. Powodem była coroczna Gala Noworoczna, która stała się wyjątkową okazją do zaprezentowania talentów dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach organizowanych przez Ośrodek Kultury w Dukli. W tym roku scena rozbrzmiewała dźwiękami muzyki, śpiewem i rytmicznym stukotem baletowych point, a wszystko to za sprawą blisko 90 młodych artystów.

Pierwsza część koncertu wprowadziła publiczność w świat instrumentalnych i wokально-instrumentalnych interpretacji kolęd i pastorałek w wykonaniu uczniów Ogniska Muzycznego oraz Szkoły Skrzypcowej. Widownia nie kryła entuzjazmu, podziwiając umiejętności, zaangażowanie i pasję młodych artystów. Wzruszający moment nadszedł, gdy na scenie pojawił się zespół wokально-instrumentalny, składający się z uczniów ogniska oraz Dziecięcego Zespołu Pieśni i Tańca „Ziemia Dukielska”. W wykonaniu ponad 40 dzieci wybrzmiała

pastorałka „Boży Skarb” autorstwa Andrzeja Aszlar. Kolejnym punktem programu były występy szkoły baletowej. Starsza grupa baletnic zaprezentowała etiudę „Walc wrózek”, oczarowując widzów finezją ruchu. Młodsze uczestniczki zademonstrowały krótkie „Etiudy baletowe”, które wywołały uśmiechy na twarzach publiczności i ciepłe brawa. Następnie najmłodszy artyści z grupy rytmicznej, wykonali „Rock and roll dla babci i dziadka”, nawiązując do zbliżającego się święta. Pełen energii występ stał się wyra-

zem wdzięczności dzieci dla ich dziadków. Zwieńczeniem wieczoru była prezentacja Dziecięcego Zespołu Pieśni i Tańca „Ziemia Dukielska”. Dwie grupy wykonały tańce kurpiowskie oraz suitę tańców żywieckich. Barwne stroje i dynamiczne choreografie wywołały aplauz publiczności.

Na zakończenie gali Burmistrz Dukli Krystyna Andruch w swoim krótkim przemówieniu wyraziła uznanie dla młodych artystów oraz ich instruktorów. Kilka słów wygłosił również obecny na sali krajan ks. Wiesław Ukleja. Na scenę zostali zaproszeni opiekunowie grup: Monika Waga, Irena Ziemba, Katarzyna Błaż i Andrzej Aszlar. Brawa publiczności podkreśliły ich nieoceniony wkład w rozwój młodych talentów. Nie mogło zabraknąć także momentu, w którym wszyscy młodzi artyści wspólnie stanęli na scenie do pamiątkowego zdjęcia.

Katarzyna Błaż
Fot. str. 11

Występy zespołów Ośrodka Kultury

dla widowni ponadlokalnej

Styczeń 2025 roku okazał się niezwykle intensywnym okresem dla zespołów artystycznych działających przy Ośrodku Kultury w Dukli. Ich występy były pełne kolędowego nastroju, integracji oraz promowania lokalnego dziedzictwa kulturowego.

5 stycznia kapela „Duklanie” zapewniła muzyczną oprawę Mszy Świętej o godz. 11.00 w Sanktuarium św. Jana z Dukli oraz zaprezentowała koncert kolęd, wypełniając duchową atmosferę tego wyjątkowego dnia.

Tydzień później, 12 stycznia, zespoły Ośrodka Kultury w Dukli wzięły udział w „Spotkaniu opłatkowym” we Wzdowie. Na zaproszenie tamtejszego Koła Gospo-

dyń Wiejskich, Ośrodek Kultury zaprezentował bogaty program artystyczny. Publiczność mogła podziwiać widowisko jasełkowe pt. „Anielskie zmartwienie” w wykonaniu zespołu obrzędowo-śpiewaczego „Szarotka-Duklanie”, studentów Dukielskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz pracowników Ośrodka Kultury w Dukli. Przedstawienie poruszyło serca widzów, zdobywając wiele pozytywnych opinii. Po spektaklu scena należała do kapeli „Duklanie”, która w dwóch blokach zaprezentowała zarówno kolędy i pastorałki, jak i utwory ze swojego stałego repertuaru. Dzięki różnorodnemu programowi i energicznym wykonaniom, publiczność z entuzjazmem włączała się do wspólnego śpiewania i zabawy.

18 stycznia „Duklanie” wystąpili podczas „Opłatkowego spotkania Seniorów” w Jabłonicy Polskiej zorganizowanego przez Koło Gospodyń Wiejskich „Macierzanka”. Była to kolejna okazja do zaprezentowania dorobku artystycznego kapeli. Kolędy, pastorałki i utwory ludowe w ich wykonaniu umiliły czas uczestnikom tego wydarzenia.

Po raz kolejny zespoły działające przy Ośrodku Kultury w Dukli udowodniły, że ich działalność nie tylko promuje tradycje, ale także niesie radość i integruje społeczność, wykraczając swoim zakresem poza granice gminy, a nawet powiatu.

Katarzyna Błaż
Fot. str. 11

Od ponad ćwierć wieku kultywują tę piękną tradycję

Szopka betlejemska to nieodłączny element Świąt Bożego Narodzenia. W tym roku podsumowanie konkursu wraz z otwarciem wystawy szopek odbyło się 13 stycznia w Muzeum Historycznym – Pałac w Dukli, które jest współorganizatorem konkursu. Organizatorem konkursu jest nieprzerwanie od 26 lat Starostwo Powiatowe w Krośnie.

W tym roku do konkursu zgłoszono 132 prace. Jury wyłoniło 45 laureatów, przyznając nagrody i wyróżnienia w pięciu kategoriach wiekowych oraz w kategorii międzynarodowej. To już XXVI edycja konkursu, a uczestnikom wciąż nie brakuje inwencji twórczej. Na wystawie panuje olbrzymia różnorodność. Szopki są wykonane z drewna, metalu kamienia, makaronu, pestek, papieru z odzysku, sznurka, po raz pierwszy w historii konkursu pojawiła się szopka wykonana z klocków lego. Pomysłów jest bardzo wiele, a wszystkie prace robią duże wrażenie.

Spotkanie rozpoczął dyrektor Muzeum Historycznego – Pałac w Dukli Mateusz Such, który przedstawił historię tradycji tworzenia szopek i zaprezentował przedstawione prace. Nagrody wręczali: burmistrz Dukli Krystyna Andruch, wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Iwona Stefanik, starosta krośnieński Jan Pelczar, wicestarosta krośnieński Andrzej Guzik, członek etatowy Zarządu Powiatu Monika Subik, nieetatowy członek Zarządu Powiatu Józefa Winnicka – Sawczuk, wójt gminy Miejsce Piastowe Wiktor Skwara, zastępca wójta gminy Chorkówka Tomasz Thuściak, radni powiatu krośnieńskiego: Łukasz Piróg, Paweł Przetacznik.

Dyrektor Ośrodka Kultury w Svidniku wręczał nagrody dla uczniów szkół, którzy brali udział w konkursie na najpiękniejszą szopkę po stronie słowackiej. W tym roku powiat krośnieński reprezentowały szkoły podstawowe z Łęk Strzyżowskich, Wojaszówki i Przybówki. Spotkanie uświetniła swoim występem w klimacie świątecznym Gabriela Faustus, uczennica Szkoły Podstawowej w Dukli, śpiewająca w kapeli „Duklanie”. Uroczystym akcentem kończącym spotkanie było przedstawienie „Opowieści wigilijnej” w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Rogach. Wystawa najpiękniejszych szopek w dukielskim muzeum dostępna jest dla zwiedzających do końca stycznia.

Krystyna Boczar-Różewicz
Fot. str. 12

Wyniki konkursu:

Kategoria I. Szkoła Podstawowa klasy I-III

1. Nikola Janik - SP Przybówka, Aniela Ratusińska - SP Ustrobnia
 2. Franciszek Jaworski - SP Lubatowa, Aleksander Murdzek - SP Lubatowa
 3. Philip Szydło - SP Łęki Dukielskie
- Wyróżnienia: Barbara Niemczyk - SP Przybówka, Adrian Kozik - SP Jedlicze
Nagroda specjalna: Stanisław Słowik - ZS Zręcin

Kategoria II. Szkoła Podstawowa klasy IV-VI

1. Julia Ryba - SP Chorkówka, Aleksandra Przetacznik - ZS Zręcin
 2. Lena Farbaniec - SP Wróblak Szlachecki, Alicja Nowotyńska - SP Jedlicze
 3. Antoni Osiowy - SP Przybówka, Kacper Sroka - SP Kombornia
- Wyróżnienia: Mateusz Stanisław - SP Rogi, Damian Ryglewicz - SP Targowiska, Weronika Pernal - SP Lubatowa, Oliwia Pigoń - ZS Świerzowa Polska, Mikołaj Doktor - SP Chorkówka

Kategoria III. Szkoła Podstawowa klasy VII-VIII

1. Szymon Klisiewicz - SP Kobylany
 2. Marce Krejmas - SP Głojsce, Szczepan Kasprzyk - SP Kombornia
 3. Filip Stączek - SP Wróblak Szlachecki, Szymon Soliński - SP Kobylany
- Wyróżnienia: Aleksander Widziszewski - SP Chorkówka, Zuzanna Ciupa - SP Rogi, Koło plastyczne - SP Łęki Dukielskie, Filip Gronkiewicz - SP Kombornia

Kategoria IV. Szkoły ponadpodstawowe

1. Nadia Lech - LO Jedlicze, Maciej Jamrogiewicz - ZS im. AK Jedlicze
 3. Mateusz Błuj - ZSGH Iwonicz-Zdrój
- Wyróżnienie: Patrycja Boczar - SOSW Iwonicz-Zdrój

Kategoria V. Dorośli (osoby niepełnosprawne)

1. Katarzyna Machoń - Środowiskowy Dom Samopomocy w Potoku
2. Sławomir Zima - Środowiskowy Dom Samopomocy w Cergowej
3. Kinga Janas - Środowiskowy Dom Samopomocy w Potoku

Kategoria VI. Międzynarodowa

Kategoria 7-10 lat

1. Pavol Bacik
 2. Viktoria Mitruskova
 3. Olivia Vrabelova
- Wyróżnienie: Juliana Pitlivkova

Kategoria 11-14 lat

1. Stella Vojcekova, Rachel Bzdilova
 2. Sara Sivakova, Pavol Petrik
 3. Matus Marko
- Wyróżnienie: Diana Krajnakova



Śpiewali kolędy i pastorałki

XVII Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek

17 stycznia 2025 r. w sali kinowo-teatralnej Ośrodka Kultury odbył się „XVII Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek”. Dzieci i młodzież z terenu Gminy Dukla, zaprezentowali w występach solowych i zespołowych, bogaty repertuar kolędowy, który oceniło jury w składzie: Irena Ziemba, Wioletta Jakiela i Katarzyna Błaż. Laureaci otrzymali pamiątkowe dyplomy i puchary. Dodatkowo dla kategorii III, IV i V były to eliminacje do „XII Międzygminnego Konkursu Kolęd i Pastorałek”.

Oto lista nagrodzonych:

Kat. I do „0”

wyróżnienie: **Hanna Śliwińska** – SP Łęki Dukielskie, **Zespół ze SP w Łękach Dukielskich**, **Maria Rapala** – SP Iwla

Kat. II Kl. 1-3

1. miejsce: **Zofia Sypień** – SP Łęki Dukielskie, **Zespół z kl. 1 SP w Dukli**
2. miejsce: **Konrad Szydło** – SP Równe, **Zespół ze SP w Łękach Dukielskich**
3. miejsce: **Emilia Michalak** – SP Jasionka, **Adam Pudło** – SP Głojsce
wyróżnienie: **Adam Pac** – SP Dukla, **Zofia Zima** – SP Łęki

Dukielskie, **Zuzanna Fornal** – indywidualnie, **Liliana Szyszlak** – SP Jasionka, **Zespół z kl. 2 ze SP w Dukli**, **Zespół z kl. 2 ze SP w Głojskach**

Kat. III kl. 4-6

1. miejsce: **Dawid Szyszlak** – SP Dukla
2. miejsce: **Emilia Orłowska** – SP Tylawa
3. miejsce: **Nikola Giermańska** – SP Tylawa, **Justyna Działowicz** – SP Wietrzno
wyróżnienie: **Oliwia Misiak** – SP Jasionka, **Gabriela Barsznica** – SP Dukla, **Kornelia Buczek** – SP Dukla

Kat. IV kl. VII-VIII

1. miejsce: **Zespół ze SP w Łękach Dukielskich**
2. miejsce: **Lena Fornal** – SP Iwla
3. miejsce: **Zespół ze SP w Głojskach**

Kat. V szkoły średnie i dorośli

wyróżnienie: **Zespół ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Cergowej**

Katarzyna Błaż
Fot. str. 11

Gala Noworoczna 2025



Dzieci z Zespołu Pieśni i Tańca „Ziemia Dukielska” gr.1



Pastorałka Boży skarb



Walc wrózek



Młodzi artyści z burmistrz Dukli, dyrektor OK w Dukli i ks. Ukłeją na wspólnej fotografii

Przedszkole Gminne w Dukli



proceedzi zapisy dzieci na rok szkolny 2025/2026

Składanie wniosku wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnianie przez kandydata warunków lub kryteriów branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym o przyjęcie dziecka do przedszkola

odbywać się będzie w terminie:

od 3 lutego 2025r. do 14 lutego 2025r.

Szczegóły na naszej stronie internetowej: www.przedszkole.dukla.eu

Nasz adres: Dukla ul. Trakt Węgierski 38A, tel. 577 700 341 lub 577 700 502

Śpiewali kolędy i pastorałki



Laureaci Przeglądu Kolęd i Pastorałek - kat. III i IV



Laureaci Przeglądu Kolęd i Pastorałek - kat. I i II

Występy zespołów OK w Dukli dla widowni ponadlokalnej



„Anielskie zmartwienie” wystawione we Wzdowie - 12 stycznia 2025 r.



„Duklanie” w Jabłonicy Polskiej - 18 stycznia 2025 r.

Od ponad ćwierć wieku kultywują tę piękną tradycję



Zebrana publiczność i uczestnicy konkursu w oczekiwaniu na werdykt jury



Występ Gabryś Faustus



Spotkanie rozpoczął Mateusz Such - dyrektor Muzeum Historycznego - Pałac w Dukli



Laureaci konkursu kat. I



Laureaci konkursu kat. V z burmistrz Dukli



Laureaci konkursu w Svidniku z dyrektorem Miroslavem Stoffą



„Opowieść wigilijna” w wykonaniu uczniów SP w Rogach

Fot. Krystyna Boczar-Różewicz



Fragment wystawy prac nagrodzonych



Korona Beskidu Nadpopradzkiego

Na beskidzkim szlaku

Fot. Maria Walczak

Blanka i Jakub ze Szkoły Podstawowej w Dukli na 1. miejscu



Blanka Belczyk z pracą i dyplomem

Fot. red



Fragment wystawy



Od 27 stycznia 2025 r. można skorzystać z naszej poszerzonej oferty o łaźnię parową. Serdecznie zapraszamy „przyjdź i zrelaksuj się” - masz do wyboru saunę suchą lub łaźnię parową. Do zobaczenia na naszych obiektach MOSiR Dukla.

Sauna oraz łaźnia parowa

Poniedziałek, Środa, Piątek od 17:00 – 21:00

Bilet wejściowy do sauny, łaźni parowej: 20 zł
Rezerwacja telefoniczna pod numerem telefonu

885 684 885

(prosimy o kontakt na godzinę przed godz. 17:00, celem nagrzania sauny lub łaźni)

Filmy promocyjne:



Kinder Joy w Jedliczu Kolejny sezon rozgrywek



Uczestniczki turnieju w Jedliczu



Uczestniczki rozgrywek Kinder Joy of Moving

Liga Wojewódzka w siatkówce dziewcząt



Zespół MOSiR I

ICHIBAN IKO POLISH CUP



Hubert, Amelia i Elena z sędziami Markiem Sawczukiem i Adamem Buczyńskim

Rocznik 2015 z kompletem zwycięstw



Zawodnicy rocznik 2015

Podkarpacka Liga Młodziczek



Drużyna MOSiR Dukla II

Zawodniczki uczestniczące w PLM

Fot. [arch. MOSiR Dukla]

Narciarstwo alpejskie



Dzieci z uwagą słuchają instruktora

Kinder Joy of Moving w Jedliczu

Rywalizacja Kinderowa z Krosna przeniosła się do Jedlicza. W sobotę 4 stycznia rywalizowały 2ki i 3ki. Jako pierwsze na parkiet wyszły młodsze siatkarki. W gronie 18 zespołów, aż 5 to nasze drużyny. Dziewczyny zagrały bardzo dobry turniej.

4. miejsce MOSiR Dukla I (Maja Kasprzycka, Amelia Wróbel)

5. miejsce MOSiR Dukla III (Julia Drozd, Liliana Kolasa)

6. miejsce MOSiR Dukla II (Zofia Pietruś, Natalia Leńczyk)

10. miejsce MOSiR Dukla IV (Antonina Rapała, Maja Paszek)

17. miejsce MOSiR Dukla V (Amelia Szymańska, Oliwia Pokorska).

Wszystkim naszym siatkarkom należą się duże brawa za walkę i zaangażowanie na boisku.

Tuż po zakończeniu turnieju 2jek na parkiet wyszły zawodniczki rok starsze w kategorii 3ek. W turnieju rywalizowało 20 zespołów, w tym 3 nasze. Tu niestety nasza gra wyglądała o wiele gorzej, co też przełożyło się na wyniki.

9. miejsce MOSiR Dukla I (Maja Szuba, Zuzanna Dubiel, Amelia Bałuta, Karolina Chłap),

14. miejsce MOSiR Dukla II (Julia Marczyńska, Weronika Pasterczyk, Natalia Knap, Liliana Kolasa)

17. miejsce MOSiR Dukla III (Zosia Pietruś, Amelia Wróbel, Natalia Leńczyk, Maja Kasprzycka). Niestety jeszcze wiele godzin pracy na zajęciach nad poprawą niemal każdego elementu siatkarskiego. Na plus młodsze nasze zawodniczki, które rywalizując ze starszymi, walczyły co sił.

Damian Leśniak
Fot. str. 14

Eliza na drugim miejscu



Eliza Wróbel

Eliza na drugim miejscu,

rozgrywki Kinder Joy of moving w „Singlach”

Jako ostatnie do rywalizacji w rozgrywkach Kinder Joy of moving przystąpiły „Single”. To najmłodsza kategoria wiekowa, a więc dziewczęta urodzone w 2015 i młodsze. Single, bo na boisku występuje tylko 1 zawodniczka. W pierwszym turnieju, który odbył się w Jedliczu wystąpiło w sumie 32 siatkarki. W tym gronie tylko 1 nasza reprezentantka – Eliza Wróbel. Niestety Eliza nie mogła liczyć na doping i wsparcie ze strony koleżanek z drużyny. Nie przeszkodziło jej to jednak rozegrać kapitalny turniej. Na 11 rozegranych meczach: 10 zakończyło się zwycięstwem, a tylko 1 raz doznała porażki z późniejszą triumfatorką z Dębowca. Dla Elizy były to pierwsze zawody w jakich brała udział i od razu zakończyła je na miejscu – II

ELIZA ogromne brawa dla Ciebie.

Fot. str. 14

Kolejny sezon rozgrywek

Turniejem w Krośnie rozpoczęliśmy kolejny sezon rozgrywek Kinder Joy of Moving. Dziś rywalizowały 4ki. Wśród 21 zespołów – 3 reprezentowały MOSiR Dukla. Na mistrzowskie tory powróciła nasza I drużyna. Lena Szczurek, Emilia Kaszuba, Milena Szczęsny i Lena Szyszlak. Świetny turniej. Kapitalna zagrywka. Tu brylowały Lena Szczurek i Milena Szczęsny. Każdy rozegrany dziś mecz lepszy od poprzedniego. Ręce same składały się do braw.

Na miejscu VI zakończyły turniej: Maria Jaskółka, Sara Koperstyńska, Milena Pancerz, Kornelia Buczek. Dziewczyny walczyły dzielnie, przegrywając niektóre spotkania bardzo niewiele.

Na duże słowa uznania zasłużyły: Kaja Rachel, Amelia Bogaczyk, Malwina Świerk, Oliwia Frydrych. Również świetny początek dzisiejszych zawodów. Sam awans do finałowej grupy był sporym zaskoczeniem, ale w pełni zasłużonym. Ostatecznie kończą zawody na miejscu IX.

Tym samym wszystkie nasze zespoły zakończyły zmagania w pierwszej dziesiątce. Brawa i słowa uznania. Teraz czeka nas jeszcze więcej pracy na zajęciach, żeby utrzymać się na szczycie, a II i III zespół jeszcze to miejsce poprawić.

Krzysztof Belczyk
Fot. str. 14

Rocznik 2015 z kompletem zwycięstw

Najlepszym zawodnikiem turnieju został wybrany Dawid Woźniak, a cały zespół wrócił z kompletem zwycięstw.

Skład: Maksymilian Matusik, Dawid Woźniak, Dominik Książkiewicz, Kuba Miszczak, Antek Kozubał, Szymon Jurczyk, Stepan Zapuhliak, Ksawery Okarma

Graliśmy z Aserek Gorlice, FA Krosno, Piastovia Miejsce Piastowe, Fivio Krosno i Orzełkiem Faliszówka.

Fot. str. 14

Narciarstwo alpejskie - nauka

Rozpoczął się coroczny cykl zajęć z nauki i doskonalenia narciarstwa dla dzieci z Gminy Dukla. W tym roku na stoku narciarskim „U Schabińskiej – Chyrowa Ski Stacja narciarska, Noclegi, Restauracja” pod okiem instruktorów szkoli się rekordowa liczba dzieci (ok. 80).

Bardzo cieszy fakt, iż najliczniejszą grupę stanowią najmłodsze osoby dla których jest to pierwszy kontakt z narciarstwem.

Fot. str. 14

Liga Wojewódzka w siatkówce dziewcząt

Po świetnym występie 4-ek w piątek, bardzo dobrej sobocie w wykonaniu 2-ek na zakończenie siatkarskiego "maratonu" w niedzielę do rywalizacji przystąpiły młodziczki w ramach Ligi Wojewódzkiej. Oba zespoły zaprezentowały się z kapitalnej strony. Odniosły po dwa zwycięstwa i oba zespoły awansowały do wyższych lig.

Pierwszy zespół swój turniej ligowy rozgrywał w Dębowcu. Przeciwnikami UKS Dębowiec i UKS MOSiR Jasło, a więc zespoły które nas pokonały w tym sezonie. W pierwszym meczu z zespołem z Jasła wygrywamy 2:0 (25:23, 25:9). Pierwszy set wyrównany. W drugim pełna dominacja na boisku. Drugi mecz z UKS Dębowiec bardzo wyrównany. Za-

cięta walka o każdą piłkę, o każdy punkt. Wygrywamy dopiero na przewagi 27:25. Drugi set to 3-4 punktowe prowadzenie od samego początku i kontrola tego, co dzieje się na boisku. Wygrywamy 25:19 i cały mecz 2:0. Każda zawodniczka, która dziś pojawiła się na boisku, a grały wszystkie, miała duży wpływ na końcowy sukces. Brawo!

Drugi zespół swoje mecze rozgrywał w Dukli. Przeciwnikami Wisłoka Dębica IV i UKS 15 Przemyśl II. W tych meczach emocji było jeszcze więcej. Niestety przegrywamy pierwszego seta z Dębicą 25:19. Drugi set już zgodnie z planem. Odnosimy pewne zwycięstwo 25:17. O triumfie zdecydował tie-break. Wygrywamy go 15:9 i możemy cieszyć

się ze zwycięstwa. W drugim meczu wygrywamy z Przemyślem 2:0 (25:15, 25:22). Bardzo dobra gra naszych siatkarek. Dziewczyny mocno pracują na treningach, co przekłada się teraz na coraz lepszą grę i lepsze wyniki

Składy:
Dukla I: Lora Tanka, Amelia Maślanka, Blanka Belczyk, Inga Gumienny, Amelia Kucharska, Julia Bąk, Anita Olszyk, Karolina Szczepanik, Emilia Bik, Zuzanna Maślanka (k)

Dukla II: Maja Czech, Oliwia Gadzała, Aleksandra Ukleja, Sara Możdżan, Milena Wróbel, Magdalena Zima, Hanna Drozd, Maja Brekiesz (k)

Krzysztof Belczyk
Fot. str. 14

Podkarpacka Liga Młodziczek

Jak niedziela to emocje związane z Podkarpacką Ligą Młodziczek. Tych emocji było mnóstwo dlatego nieliczni, którzy przybyli dziś na dukielski MOSiR oglądali świetne mecze. Do Dukli przyjechały zespoły: MKS V LO Developres Rzeszów oraz MKS Bispol Paradiso Łańcut. Pierwszy mecz z rzeszowiankami bardzo wyrównany. W pierwszym secie gra toczyła się punkt za punkt, dopiero w końcówce wypracowujemy przewagę, która daje nam zwycięstwo 25:19. Drugi set rozpoczynamy fatalnie. Przewaga

rywalek sięgała już 7 punktów. Wtedy na zagrywkę weszła Amelia Kucharska, która najpierw doprowadziła do remisu, a później wypracowała bezpieczną przewagę, którą utrzymaliśmy do końca. Wygrywamy 25:23 a tym samym 2:0. Drugi mecz dość niespodziewanie zaczynamy od porażki 17:25. Drugi set bardzo nerwowa gra i emocjonująca końcówka seta, którą wygrywamy 25:23. Trzeci, decydujący set już pod pełną kontrolą. 15:5. Zwycięstwo 2:1 daje nam kolejny awans w rozgrywkach ligowych. Każda

zawodniczka miała dziś ogromny wpływ na końcowy wynik. Dobra zagrywka, walka do końca o każdą piłkę. Brawo!

Drugi zespół udał się do Łańcuta. W swoim pierwszym meczu rywalizowaliśmy z Karpatami MOSiR Krosno III. Przegrywamy ten mecz 2:1. Wygrany pierwszy set na przewagi 28:26. W drugim nasza gra całkiem się "posypała". Przegrywamy wysoko 8:25. Tie-break początkowo wyrównany, jednak końcówka tego krótkiego seta należała do Karpatek, które wygrywają 15:8. Na całe szczęście dziewczyny bardzo szybko otrząsnęły się z tej porażki i w kolejnym meczu z gospodarzami MKS Bispol Paradiso Łańcut II odniosły zwycięstwo 2:0. W obu setach pozwalając zdobyć rywalkom po 22 punkty. Porażka i zwycięstwo pozwalają utrzymać się w VIII lidze.

Składy:
DUKLA I: Zuzanna Maślanka (k), Zofia Szmyd, Emilka Bik, Karolina Szczepanik, Inga Gumienny, Amelia Maślanka, Blanka Belczyk, Magdalena Opałka, Anita Olszyk, Amelia Kucharska
DUKLA II: Maja Brekiesz (k), Magdalena Zima, Milena Wróbel, Lena Walaszczyk, Maja Czech, Hanna Drozd, Oliwia Gadzała, Aleksandra Ukleja, Sara Możdżan.

Fot. str. 14

ICHIBAN IKO Polish Cup

ICHIBAN IKO Polish Cup odbył się w **Kątach Wrocławskich**. W turnieju wzięło udział 515 zawodników z 12 krajów. Dukielski klub reprezentowało 6 zawodników. Duma z każdego naszego zawodnika i gratulacje dla wszystkich.

Ewa Szuber – II miejsce w kategorii kata
Lena Bilka – II miejsce w kategorii kumite
Michał Marciniak – III miejsce w kategorii kata seniorów – pierwszy start
Tuż za podium po ciężkich walkach uplasowali się **Amelia Bilka, Hubert Kolas i Elena Ornalik**.

Sensei Adam Buczyński i Sensei Marek Sawczuk podczas turnieju pełnili funkcję sędziów. Gratulacje !!! OSU !!!

Fot. str. 14

Stanisław Lis

pedagog, dyrektor, społecznik



Stanisław Lis

Stanisław Lis był dla mieszkańców Dukli i okolicy znaną osobowością, zapamiętany został jako wspaniały Pedagog - nauczyciel fizyki, który przekazywał swoim uczniom wiedzę, z tego niełatwego i wymagającego myślenia przedmiotu niekonwencjonalnie, skupiając się w dużej mierze na doświadczeniach. Zapamiętany został jako dyrektor Liceum Ogólnokształcącego w Dukli, radny Rady Miejskiej w Dukli, a także człowiek wielu pasji.

Urodził się 25 sierpnia 1943 roku w Nadolu. W Dukli spędził dzieciństwo i młodość. Z domu rodzinnego wyniósł wartości, które ukształtowały Jego kręgosłup moralny. Uczęszczał do dukielskich szkół: podstawowej i średniej. Po maturze opuścił rodzinną miejscowość na czas studiów, na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, które ukończył w 1968 roku. Po studiach wrócił na Dukielszczyznę, gdzie rozpoczął pracę zawodową jako nauczyciel fizyki w Liceum Ogólnokształcącym w Dukli.

Doskonale pamiętam, że w pracowni fizycznej znajdowało się ogromne biurko z wieloma przegrodami, a w pomieszczeniu na zapleczu półki z poukładanymi na nich pomocami naukowymi. Któż nie pamięta

tego osobliwego mebla i tych wspaniałych eksperymentów. Profesor Lis, bo tak zwracaliśmy się do naszego nauczyciela i wychowawcy uczył również astronomii. To były wspaniałe lekcje. Profesor zapraszał nas czasami do swojego domu, w którym miał lunetę i przybliżał nam dzięki niej ciała niebieskie. Był wspaniałym wychowawcą, pamiętam gorące dyskusje na lekcjach wychowawczych. Zawsze mogliśmy liczyć na Niego, bronił nas mimo, że czasami nabroiliśmy nieźle. Nigdy nie zlekceważył problemu ucznia, zawsze starał się pomagać w jego rozwiązaniu.

W latach 1984 - 1997 pełnił funkcję dyrektora Liceum Ogólnokształcącego w Dukli. Grono pedagogiczne wspomina go jako znakomitego szefa, a także wspaniałego człowieka pełnego ciepła, empatii, optymizmu i poczucia humoru, dzięki któremu, postrzegał świat jako wielkie dobro i potrafił nim zarażać ludzi. Za pracę dydaktyczną i wychowawczą otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej oraz Złoty Medal Związku Nauczycielstwa Polskiego.

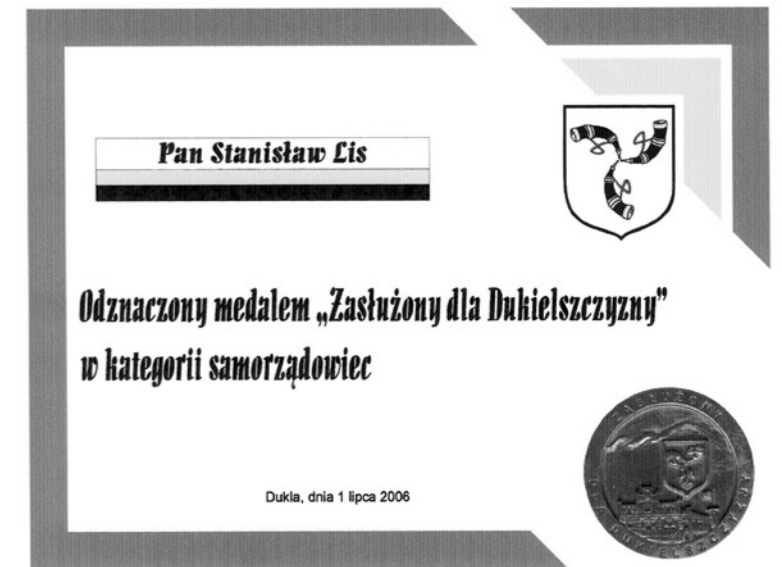
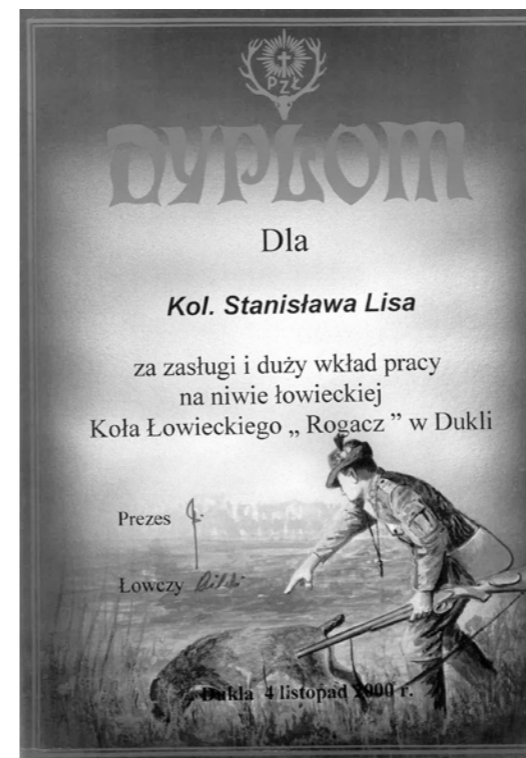
Był człowiekiem wielu zainteresowań, pełnym pomysłów i pasji. Interesował się fotografią, łowiectwem, pszczelarstwem. Fotografia była Jego wielką pasją, wiele zdjęć wykorzystywane było i jest w miesięczniku Dukla.pl/DPS i wielu innych publikacjach promujących gminę Dukla. Należał do Koła Łowieckiego „Rogacz”, w którym

przez wiele lat pełnił funkcję sekretarza. Za działalność w Kole został odznaczony Srebrnym i Złotym Medalem Zasługi Łowieckiej.

W latach 1998-2006 był radnym Rady Miejskiej w Dukli, a w latach 2002- 2006 pełnił funkcję Przewodniczącego i aktywnie uczestniczył w procesie podejmowania decyzji mających na celu rozwój gminy. W 2006 roku otrzymał honorowy medal „Zasłużony dla Dukielszczyzny” za całokształt swojej pracy nauczycielskiej, dyrektorskiej i samorządowej.

Stanisław Lis zmarł 17 lipca 2023 roku. Jego pracowite życie, które poświęcił rodzinie, szkole, uczniom, współpracownikom, gminie w której mieszkał i pracował minęło, ale żyje we wspomnieniach i dobru które zostawił po sobie - Non omnis moriar – powtarzamy za Horacym i wierzymy mocno, że dobro nigdy nie przemija, jest wieczne.

Krystyna Boczar-Różewicz



Kalendarium zdarzeń różnych

Z Dukli i okolic c.d.

Tenisówki zostały przydzielone Spółdzielni do rozsprzedaży dotychczas trzykrotnie: po raz I-szy dnia 23 czerwca 1949 r. w ilości 30 par, po raz II-gi dnia 20 lipca 1949 r. w ilości 20 par, po raz III-ci dnia 13 sierpnia 1949 r. w ilości 70 par. Na żądanie okazania Komisji rozdzielnika pierwszego przydziału tenisówek, sklepowa Ob. Waśkiewicz Władysława, oświadczyła co następuje:

I-szy przydział tenisówek, nie otrzymałam żadnej listy względnie rozdzielnika. Z ogólnej ilości 30 par – których odbiór musiałam pokwitować, otrzymałam do sklepu jedynie 6 par. pozostałe 24 par zostały widocznie rozsprzedane w magazynie, bo za nie otrzymałam tylko równowartość w gotówce. Kto rozporządził je w magazynie – sprzedając z listy tenisówki, tego nie wiem, pieniądze za 24 pary otrzymałam od Ob. Ciuły Józefa. Otrzymałam 6 par tenisówek sprzedając różnym klientom na podstawie opinii i decyzji obecnego wówczas w sklepie Prezesa Komitetu Członkowski. Ob. Frysia Jana. Wezwany do złożenia wyjaśnień w tej sprawie, Ob. Frysik Jan – Prezes Komitetu Członkowskiego – zapytany – dlaczego nie został sporządzony rozdzielnik na nadeszłe tenisówki, które wedle instrukcji miały być rozdzielone pomiędzy najbiedniejszych mieszkańców oraz dlaczego bez porozumienia się z członkami Komitetu polecał wydawać tenisówki, oświadczył co następuje: „Nie wiedziałem o żadnym przydziale tenisówek. Do sklepu przyszedłem przypadkowo w chwili, gdy sklepowa podjęła z magazynu wyżej wymienione 6 par tenisówek do rozsprzedaży. Wbrew oświadczeniu sklepowej, oświadczam, że nie wpływałem na sklepową, komu ma sprzedać tenisówki”. Odnośnie drugiego przydziału tenisówek – zapytana sklepowa Ob. Waśkiewiczowa, jak przedstawiał się rozdział następnych 20 par tenisówek oświadczyła co następuje: „Następne 20 par tenisówek, otrzymałam dnia 20 lipca b.r. na podstawie dowodu przesyłkowego Nr. 478 z dnia 11 lipca

1949. Na te tenisówki otrzymałam już rozdzielnik, wg którego Komitet członkowski rozdzielił imiennie tenisówki: dla Dukli – 6 par, dla gromady Lipowica – 6 par i dla Cergowej – 8 par. Jak świadczy okazana lista – stwierdzono, że tym razem tenisówki przydzielono faktycznie najbiedniejszej ludności. Trzeci przydział tenisówek w ilości 70 sztuk, otrzymała Ob. Władysł. Waśkiewiczowa na podstawie dowodu przesyłkowego Nr. 128 z dnia 13.VIII.1949 r. Jak się przedstawia rozdział tego trzeciego z kolei przydziału tenisówek, zapytana sklepowa Ob. Waśkiewicz oświadcza co następuje: „Jeszcze przed otrzymaniem rozdzielnika od komitetu członkowskiego sprzedałam 10 par tenisówek różnym osobom bez jakiegokolwiek listy i potwierdzenia odbioru, na polecenie dane mi przez Ob. Pernala Wincentego gdyż sądziłam, że Ob. Pernal, jako pracownik Spółdzielni, jest kompetentny do wydawania mi takich poleceń. Osoby te przychodziły do sklepu z Ob. Pernalem i na jego polecenie tenisówki sprzedawałam. Następnie otrzymałam rozdzielnik, ale już na 60 par, ponieważ Komitet członkowski dowiedział się, że 10 par tenisówek zostały bez Komitetu sprzedane”. Na podstawie okazanego wyżej wymienionego rozdzielnika, Komisja stwierdziła, że Komitet członkowski rozdzielił 60 par tenisówek na poszczególne gromady w stosunku do ilości mieszkańców – jak następuje: 1. Polany – 1 para, 2. Myscowa – 2 pary, 3. Iwla – 3 pary, 4. Głójce – 3 pary, 5. Draganowa – 4 pary, 6. Łęki Dukielskie – 6 par, 7. Wietrzno – 4 pary, 8. Równe k. Dukli – 7 par, 9. Zboiska – 3 pary, 10. Trzciana – 3 pary, 11. Cergowa – 7 par, 12. Lipowica – 3 pary, 13. Jasionka – 4 pary, 14. Teodorówka – 5 par, 15. Nadole – 3 pary, 16. Dukla – 2 pary. Z liczby 60 par objętych rozdzielnikiem, /jak oświadcza nadal sklepowa Ob. Waśkiewiczowa/ 3 pary sprzedane zostały przez nią też bez listy i pokwitowania na polecenie Ob. Pernala. Razem zostało sprzedanych bez wiedzy Komitetu członkow-

KALENDARIUM WYDARZEŃ HISTORYCZNYCH

skiego, poza listą 13 par tenisówek. Jak świadczy rozdzielnik, dla miasta Dukli przeznaczonych zostało 2 pary tenisówek, które leżą jeszcze w sklepie, gdyż nie ma co do nich wydanego żadnego postanowienia. Pozostałe wydaje się delegatom gromadzkich Spółdzielni do dalszej rozsprzedaży według rozdzielnika za pokwitowaniem. Poprzednio wspomniane 13 par tenisówek sprzedanych poza rozdzielnikiem jak oświadczyła sklepowa – wydała następującym osobom: 1. Szubrycht Jadwiga – Nadole, opiekunka kolonii. 2. Łątka Irena – Dukla, pól sierota. 3. Maciejczyk Jan – Dukla, milicjant. 4. Leńczyk Franciszek – Dukla, listonosz. 5. Rysz Antoni – Dukla, murarz. 6. Rząca Maria – Dukla, żona burmistrza. 7. Wołosz Władysław – Jasionka, rolnik. 8. Dusza Jan – Nadole, szofer. Jak oświadczyła sklepowa Ob. Waśkiewiczowa, wymieniona pod poz. 6-tą Ob. Rząca Maria – wyłudziła podstępnie 1 parę tenisówek, rzekomo w celu zobaczenia ich i po porozumieniu się z Zarządem Spółdzielni, w celu ich kupienia, jednakowoż dotychczas za tę parę nie zapłaciła. Komu sprzedane zostały pozostałe tenisówki, tego sklepowa nie pamięta, w każdym razie wydała je na polecenie któregoś z pracowników Spółdzielni. W chwili przeprowadzenia kontroli w sklepie, członkowie Komisji byli świadkami, jak Ob. Sładkowa Helena zamieszkała w Dukli, zgłaszała pretensje, dlaczego jej ojciec starszek Jan Krymny nie otrzymał tenisówek z żadnego z trzech przydziałów, mimo że bardzo je potrzebuje. Jak oświadczyła, udawała się w tej sprawie do Komitetu Członkowskiego i do Zarządu Spółdzielni, jednakże Zarząd Spółdzielni oświadczył, że rozdział tenisówek nie należy do ich kompetencji a członkowie Komitetu Członk. odmawiali odpowiedzi względnie załatwienia tej sprawy nie przyznając się do swoich czynności, wruszając tylko ramionami. Oświadczyła, że doputy będzie czekać w sklepie, dopuki tych tenisówek nie dostanie. Pozatym Komisja stwier-

dziła, na podstawie oświadczeń indagowanych członków Spółdzielni i jej Zarządu, że nie Ob. Waśkiewiczowa jest winną kumoterskiego sposobu rozdziału przydzielonych tenisówek, lecz nie wykonywania zarządzeń Zarządu Spółdzielni przez poszczególnych jej pracowników, niezdyscyplinowanych, działających na swoją rękę, a których poleceniom Ob. Waśkiewiczowa była powolną z obawy o stratę zatrudnienia.

Na koniec przystąpiono do oględzin samego lokalu sklepu, przyczem stwierdzono, że lokal jest utrzymany w czystości. Zabezpieczenie lokalu przed włamaniem przedstawia się następująco: Wejście frontowe zamykane jest na drzwi drewniane i blaszaną roletę. Dwa okna zaopatrzone są w drewniane okiennice zamykane od zewnątrz sztabami. Drzwi tylne, nieużywane, drewniane – zamykane na 1-na sztabę żelazną o jednej kłódce. Byłe drzwi boczne, są zabite z obu stron deskami wewnątrz zamurowane cegłą. Pozatem jak oświadczył prezes Spółdzielni, w ciągu nocy stróż specjalny – obchodzi wszystkie sklepy, pilnując ich bezpieczeństwa. Sklep skórzany znajduje się jeszcze w stanie organizacji pod względem urządzenia wnętrza i jak oświadczył prezes Ob. Wielgos – w krótkim czasie zostanie przeniesiony w inne miejsce a wówczas i braki w urządzeniu zostaną uzupełnione. Na tym protokół niniejszy zakończono i po przeczytaniu podpisano w 3-ch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden doręczono Prezesowi Zarządu Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Dukli, ob. Wojciechowi Wielgosowi. Podpisy obecnych przy kontroli pracowników kontrolowanego organu: Wielgos Wojciech. Podpisy członków Społecznej Komisji Kontroli: Kamil Trzciniński, Pudełko Andrzej, Gołębiowski Jan i Szyszlak Franciszek

Archiwum Państwowe w Rzeszowie o/Sanok. Akta miasta Dukli. Akta Komisji Kontroli Społecznej 1947-1950.

Fragment książki **Jacka i Joanny Koszczan**: „Kalendarium zdarzeń różnych z Dukli i okolic znalezionych w prasie codziennej i innych dokumentach w latach 1940-1990”, która dopiero ukaże się w 2025 roku. Zachowano oryginalną pisownię.

Dzień pamięci o ofiarach Holokaustu

► dokończenie ze str. 2



Obóz KL Auschwitz utworzony został przez Niemców w pierwszej połowie 1940 roku na przedmieściach Oświęcimia, włączony przez Niemców do Trzeciej Rzeszy. Bezpośrednim powodem utworzenia obozu była powiększająca się liczba aresztowanych masowo Polaków i przepełnienie istniejących więzień. Reichsfuehrer SS Heinrich Himmler wydał rozkaz założenia obozu w miejscu byłych koszar wojskowych. Rozbudowa obozu spoczywać miała na barkach więźniów. Organizacją zajął się Rudolf Hoess, 4 maja 1940 roku otrzymał nominację na stanowisko komendanta obozu koncentracyjnego Auschwitz (Konzentrationslager Auschwitz, KL Auschwitz). Prace przygotowawcze trwały od maja do połowy czerwca. Zainicjowała je decyzja o wysiedleniu około 1200 osób, mieszkających na terenach w pobliżu powstającego obozu. Część ich domów wyburzono a w pozostałych zamieszkali oficerowie i podoficerowie SS z załogi obozowej oraz ich rodziny. Teren porządkowało 300 oświęcimskich Żydów. Na terenie przyobozowym zorganizowano zaplecze techniczne obozu, warsztaty, magazyny, biura, a także koszary dla esesmanów.

Pierwszy transport Polaków dotarł do KL Auschwitz 14 czerwca 1940 r. z więzienia w Tarnowie. Początkowo miał to być kolejny z obozów koncentracyjnych, tworzonych przez nazistów już od początku lat trzydziestych. Funkcję tę Auschwitz spełniał przez cały okres swego istnienia, także gdy - od 1942 r. - stał się równocześnie jednym z ośrodków „Endlösung der Judenfrage” (ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej) - nazistowskiego planu wymordowania Żydów zamieszkujących okupowane przez III Rzeszę tereny.

Slogan „Arbeit macht frei” (praca czyni wolnym) wywodzi się z rozpowszechnionego w tradycji protestanckiej cytatu z Ewangelii Jana (J 8, 32) *Wahrheit macht frei* (lit. prawda czyni wolnym, czy – wedle Biblii Tysiąclecia – prawda was wyzwoli). W 1872 r. nacjonalistyczny niemiecki pisarz Lorenz Diefenbach zatytułował swoją powieść wydaną w Wiedniu parafrazą hasła biblijnego: *Arbeit macht frei*. Hasło to stało się popularne w kręgach narodowosocjalistycznych i było wykorzystywane w Niemczech przed II wojną światową w programach zwalczania bezrobocia. Na rozkaz generała SS Theodora Eicke wykorzystane było przy bramach wejściowych do kilku niemieckich obozów (Auschwitz, Dachau, Gross-Rosen, Sachsenhausen, Theresienstadt, Flossenbürg). Więźniowie codziennie widzieli ten napis wychodząc rano do pracy w komandach i wracając wieczorem do obozu. W niektórych obozach zamieszczono inne hasła. Przykładowo, w KL Buchenwaldzie na bramie znajdowało się hasło: *Jedem das seine*, co przetłumaczyć można jako *Każdemu, co mu się należy*.

Miód z Chin i inne bolączki pszczelarzy

Zima powoli zaczyna dobiegać końca. Pszczelarze muszą już orientować się, które rodziny na pewno nie przetrwały tego trudnego czasu. Wszystkie osypane rodziny muszą być usunięte z pasieczyska. Natomiast ule po padłych rodzinach muszą być odkażone i zabezpieczone przed pszczołami. Początek wiosny to dla pszczoł czas gdzie ciągle ale to ciągle myślą o zdobyciu pokarmu. Najlepiej jak najwięcej i jak najtaniej. Mam tu na myśli ich wysiłek i pracę.

Dlatego odkażony otwarty ul dla pszczoł jest ciekawym obiektem. Zalutując mogą przynieść zarazki ze swojej rodziny i to jest wielkie zagrożenie dla rodziny później osadzonej w tym ulu. Niemalże od samego początku pszczelarz musi wiedzieć ile warrozy jest

w rodzinach. Po takim roku jak 2024, który sprzyjał rozwojowi warrozy, może okazać się że trzeba będzie dokonać wiosennego leczenia. Koniecznie trzeba wykonać monitoring porażenia. Już w lutym musimy planować sposób walki z tym roztoczem. Dobrze będzie połączyć zabiegi ograniczające rozwój tego pasożyta z leczeniem. Kilka lat temu pojawiła się koncepcja usunięcia wczesną wiosną całego zasklepionego czerwiu z rodzin. Chociaż metoda jest wysoce skuteczna to nie znalazła wielkiego zainteresowania wśród pszczelarzy. Powodem jest usunięcie czerwiu, który wychowują pszczoły z wielkim wysiłkiem. Obecnie pojawił się pomysł przzerwiania czerwiu lub jego ograniczenia w ciągu sezonu. Ma to doprowadzić do sytuacji bezczerwiowej

i za pomocą leczenia usunąć szkodnika z ula przed wychowem pszczoł zimowych. W naszych warunkach, gdzie spadź może pojawić się zawsze metoda ta może odbić się na produkcji miodu. I to znacząco. Metoda rotacyjna również skuteczna ze względu na pracochłonność nie zyskała wielu zwolenników na dukielszczyźnie. Obecnie jak anonsowałem we wcześniejszych artykułach trwają poszukiwania metody walki z warrozą w ciągu sezonu. W rejonach, gdzie pożytki kończą się na lipie można spokojnie ograniczać matki w czerwieniu. Stosować leki itp. Tak u nas w terenach spadziowych rodzina musi być ciągle gotowa do wykorzystania pożytku spadziowego. I trudno tu mówić o leczeniu twardą chemią lub ograniczeniu matek. Jak na razie metoda rotacyjna najlepiej sprawdza się, ale zwiększa znacznie pracochłonność.

Ogromny problem to napływ miodu z Chin do Polski, który znacząco obniża cenę miodu wyprodukowanego w kraju. Koszty prowadzenia pasieki znacząco się podnoszą, a w tym roku należy spodziewać się kolejnej fali inflacji. Półautomatyczne urządzenie do odsklepiania ramek kosztuje w okolicach 5000,00 zł. Który pszczelarz może pozwolić sobie na taką inwestycję?

A starszym pszczelarzom znacznie ułatwiło by ono pracę w pasiece. Gospodarka pasieczna obecnie wymaga stosowania wielu środków odkażających. Pamiętajmy, że w zeszłym roku na terenie dukielszczyzny szalał zgnilec amerykański i grzybica wapienna. Higiena w pasiekach musi być na wysokim poziomie, jeśli nie chcemy by choroby powróciły. Pszczelarze, którzy uważają, że mają solidną ugruntowaną wiedzę powinni ją zweryfikować, czy nadal jest aktualna. Szczególnie jeśli chodzi o choroby pszczoł.

Witold Puz

Koło Pszczelarzy w Dukli
WZP w Rzeszowie



Idzie Luty ...

Gdy ciepło w lutym, zimno w marcu bywa, długo trwa zima, to jest sprawa niewątpliwa.

Mówi się, że przysłowia są mądrością narodu. Jest w tym zapewne wiele prawdy. Przez lata ludzie obserwowali cykliczne zmiany w przyrodzie zachodzące wraz z kolejnymi miesiącami i porami roku. Właśnie przysłowia, gdy nie było globalnej komunikacji, były sposobem przekazywania wniosków płynących z tych obserwacji współczesnym oraz następcom. Nawet dziś, w dobie nowoczesnych technologii umożliwiających coraz dokładniejsze prognozowanie pogody, ta „parawiedza” wciąż pozostaje użyteczna i często sprawdza się jej ponadczasowy paradygmat.

Czasem luty się zlituje, że człek niby wiosnę czuje, ale czasem tak się żyyma, że człek prawie nie wytrzyma.

Zima trwa nadal, chociaż...

... już, gdy tylko słońce mocniej przygrzeje, mimo coraz to nowych mikro-opadów śniegu, od razu uważamy pierwsze, niepewne, ale już pojawiające się zwiastuny wiosny – to przedwiośnie puka do jeszcze zimowych drzwi przyrody.

Zakwita leszczyna, która „kotki” wykształciła już jesienią (czasem robi ona zresztą niespodzianki i zaczyna pylić już w pierwszych ciepłych dniach lutego).

Pyli także olsza czarna, która po leszczynie jest jednym z najwcześniejszych kwitnących drzew.

Pod koniec lutego możemy zaobserwować na bezlistnych pędach niepozorne, ale jakże pachnące, różowe kwiaty wawrzynka wilczełyko.

Z zimowego snu zaczyna budzić się nieśmiało świat zwierząt.

„Święta Agnieszka wypuszcza skowronka z mieszka” – mówi przysłowie ludowe.

I rzeczywiście to jeden z najwcześniejszych przylatujących do nas ptaków.

Przyloty skowronków zaczynają się już od połowy lutego. Nie wszyscy mają możliwość zauważyć jego powrót, ale na pewno wszyscy znają dzwoneczkowy śpiew, tego wyjątkowo zdolnego ptasiego artysty. Skowronek śpiewa głośno i bardzo melodyjnie, wznosząc się nad polami, z których powoli ustępuje śnieg.

W sprzyjających warunkach atmosferycznych pojawiają się pierwsze klucze dzikich gęsi, powracających do swych miejsc lęgowych na północy, ale także pierwsze drożdżiki, zięby, szpaki, pliszki siwe oraz kopcuszkę. Odlatują do tundry jemioluszkę, które niestety nie lubią wysokich temperatur.

Luty to też początek romantycznego okresu. Bieliki są w fazie zalotów, ptaki, które widnieją na godłach jako symbol naszego państwa, wykonują loty go-

dowe. Takie podniebne finezyjne tańce u tych olbrzymów to naprawdę piękny i niesamowity widok. Po powietrznych akrobacjach, za kilkanaście tygodni, przyjdzie czas na potomstwo. Kruki zaś już teraz, w lutym, wysiadują swoją kruzę przyszłość.

W ostatnich dniach miesiąca swoje poroże zaczynają zrzucać jelenie, które od razu zaczyna odrastać, by w sierpniu znów być okazałym.

Łoś w kwestii wymiany wieńca jest szybszy od jelenia, ponieważ on swoje poroże („rosochy” lub „łopaty”) zrzuca w pierwszych dniach lutego. Im starsze byki, tym wcześniej pozbywają się oznaki swojej potęgi – zdarza się bowiem, że prawdziwi seniorzy zrzucają je nawet w końcu listopada.

Nawet rude wiewiórki wyczuły zmiany w przyrodzie, bo właśnie w lutym ci „samotnicy” z natury, zaczynają łączyć się w pary na okres godów.

Na podstawie artykułu z internetu
Bartosz Szczepanik

Zmiana w segregacji odpadów

Odpady tekstylne dostarczamy na PSZOK

Od 1 stycznia 2025 roku weszły w życie nowe przepisy dotyczące gospodarowania odpadami tekstylnymi. Zużytej odzieży oraz innych tekstyliów nie można już wrzucać do odpadów zmieszanych. Naruszenie tych zasad może skutkować nałożeniem opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Mieszkańcy są zobowiązani do dostarczania powyższych odpadów do Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (GPSZOK) w Dukli przy ulicy Bernardyńskiej.

Zmiany te wynikają z dyrektywy Unii Europejskiej 2018/851, która nakłada na państwa członkowskie obowiązek selektywnego zbierania odpadów tekstylnych i odzieży od 1 stycznia 2025 roku. Celem jest ograniczenie ilości tekstyliów trafiających na składowiska oraz zwiększenie poziomu recyklingu i ponownego wykorzystania materiałów.

Do odpadów tekstylnych zaliczamy m.in.:

- Ubrania (bielizna, skarpety, odzież codzienna, sportowa, robocza),
- Tekstylia domowe (pościelenie, ręczniki, obrusy, firany, zasłony, dywany, wykładziny),
- Akcesoria tekstylne (czapki, szaliki, rękawiczki).

Wspólnie dbajmy o środowisko w naszej gminie, segregujmy odpady.

Adriana Farbaniec

Korona Beskidu Nadpopradzkiego rozpoczęta

19 stycznia br. w słowackich Beskidach zdobyliśmy Kurcinską Magurę, której wysokość wynosi 894 m n.p.m. To jeden ze szczytów znajdujący się w paśmie Lubovnianskiej Vrchoviny. Zdobywaniem tego szczytu zapoczątkowaliśmy zdobywanie Korony Beskidu Nadpopradzkiego. Pozostało nam jeszcze 4 po stronie słowackiej i 19 po stronie polskiej.

Pogoda dopisała, prawdziwa śnieżna zima, piękny granicą wijący się Poprad, szlaki bez ludzi, oprócz nas nikogo nie było.

Dziękujemy naszemu dowódcy Robertowi za opiekę i organizację!

Seniorka grupy
Maria Walczak
Fot. str. 13

Ogłoszenia o zatrudnieniu
umieszczamy bezpłatnie

Wydarzyło się w naszej gminie

Dukielscy dzielnicowi wyliminowali z ruchu nietrzeźwego kierującego

Dukielscy dzielnicowi zatrzymali 45-letniego mężczyznę, który prowadził samochód osobowy marki Kia, ignorując znak zakazu wjazdu. Do zdarzenia doszło 27 stycznia około godziny 17:30 na ul. Cergowskiej w Dukli. Mężczyzna wjechał na zamknięty dla ruchu odcinek drogi, łamiąc przepisy. Jak się okazało, kierowca był nietrzeźwy – badanie alkomatem wykazało około 1,8 promila alkoholu w jego organizmie.

Funkcjonariusze zatrzymali prawo jazdy 45-latkę, a jego pojazd został odholowany. Mężczyzna może teraz stanąć przed sądem. Grozi mu wysoka grzywna, sądowy zakaz prowadzenia pojazdów oraz kara pozbawienia wolności do 3 lat.

Policja po raz kolejny apeluje o odpowiedzialność na drodze. Funkcjonariusze przypominają, że nietrzeźwi kierowcy stwarzają poważne zagrożenie dla siebie i innych uczestników ruchu. „Nigdy nie wsiadajmy za kierownicę pod wpływem alkoholu lub środków odurzających” – przestrzegają mundurowi.

Źródło: krosno112.pl



W krainie rondla i patelni

Ziemniaki są powszechnie używane w większości krajów świata, a szczególnie w naszej polskiej codziennej diecie, mimo że dotarły do Europy dopiero w XVI wieku. Bulwy ziemniaka gotowane czy pieczone są dodatkiem do wielu dań, służą przygotowaniu wielu zup, sałatek i zapiekanek. Znane potrawy z ziemniaków to: plackami ziemniaczane, kluski śląskie, pierogi ruskie, kartacze i pyzy. Polska tradycyjna kuchnia regionalna obdarowuje nas zalewajką, kartoflanką, kiszką ziemniaczaną, babką ziemniaczaną (inaczej kartoflakiem), prażokami, le-mieszką, cepelinami, ciszką, rejbakiem, kluskami scykanymi (inaczej szarymi), chamulą i jeszcze wieloma innymi przysmakami sporządzanymi z samych ziemniaków lub z dużym ich udziałem. Aż trudno jest uwierzyć, ale analizując spisy regionalnych potraw ziemniaczanych można doliczyć się ich ponad 1500 rodzajów i nazw. Dzisiaj podaję przepis

Kule ziemniaczane

Składniki:

- 1,5 kg ziemniaków,
- 2 jaja,
- 8 łyżek mąki ziemniaczanej,
- 4 łyżki mąki pszennej,
- sól,
- 10dag boczku lub słoniny lub masła



Kilogram ziemniaków ugotować, gorące przecisnąć przez praskę. Resztę ziemniaków zetrzeć na drobnej tarce i odcisnąć. Zarobić ciasto w misce dodając: dwa rodzaje ziemniaków, jaja, mąkę pszenną, mąkę ziemniaczaną, sól. Wyrobić gładkie ciasto i uformować kule wielkości orzecha.

Gotować je w dobrze osolonej wodzie, przez kilka minut od wypłynięcia na powierzchnię. Słoninę lub boczek mocno schłodzić i pokroić w drobną kosteczkę. Wytopić tłuszcz na małym ogniu. Osączone kule podawać ze skwarkami. Można poleać roztopionym masłem.

Smacznego!

Kule ziemniaczane mogą stanowić samodzielne drugie danie, gdy podamy je z surówką. Mogą, także być ciekawym dodatkiem do potraw z mięs duszonych. Przepis podała **Ewa Ciula**.

Dukla.pl/DPS zamieszcza różne formy reklam. Aktualny cennik:

| Moduł Format reklamy | Reklama czarno-biała na okres 6. miesięcy Cena netto w zł | Reklama czarno-biała na okres 1 miesiąca Cena netto w zł | Reklama kolorowa na okres 6. miesięcy Cena netto w zł | Reklama kolorowa na okres 1 miesiąca Cena netto w zł |
|-------------------------|---|--|---|--|
| A-4 | 300 | 100 | 600 | 200 |
| 1/2 A-4 | 200 | 50 | 300 | 100 |
| 1/4 A-4 | 100 | 30 | 200 | 70 |
| 1/8 A-4 | 50 | 25 | 150 | 50 |
| 1/16 A-4 | 30 | 15 | 100 | 25 |

Do każdej ceny netto doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Wszystkie krótkie ogłoszenia niekomercyjne, z ofertami pracy lub osób poszukujących pracy umieszczane są w Dukli.pl/DPS nieodpłatnie. Cennik reklamy obowiązuje również w odniesieniu do strony internetowej.

Złota myśl 😊

„Co roku podejmujesz postanowienie, aby się zmienić.
Tym razem postanów, że w Nowym Roku będziesz sobą.”

Jak prowadzić finanse



Uczestnicy szkolenia podczas zajęć



Pani Maria Fedak objaśnia rozliczanie pozyskanych dotacji

Fot. kbr

WYSTAWA CZASOWA W ETNOCENTRUM ZIEMI KROŚNIEŃSKIEJ

ISTOTA MATERII

DREWNO, SŁOMA, OBRAZ

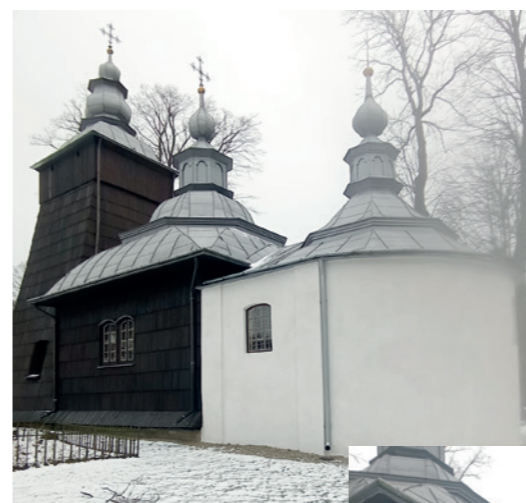
autorstwa
Feliksa Hrehorowicza, Stanisława Kolbucha
i Szymona Muszańskiego

Wernisż w piątek, 7 lutego 2025, godz. 17:00

Wstęp wolny Wystawa do 03.03.2025

Etnocentrum Ziemi Krośnieńskiej ul. Kolejowa 29 a, 38-400 Krosno e-mail: biuro@etnocentrum.pl telefon: 13 47 43 512, 503 878 105

Rządowy Program Odbudowy Zabytków



Elewacja nawy głównej, zakrystii cerkwi w Chyrowej po pracach konserwatorskich.
Fot. Barbara Belczyk



Zabytkowa polichromia ścian i stropu po konserwacji w zabytkowej cerkwi w Zawadce.
Fot. Marcin Gruszczyński



Dukielskie znaczki



Fot. Anna Chłopecka

FERIE 2025

Z OŚRODKIEM KULTURY W DUKLI

zapraszamy dzieci w wielku od 7 do 15 lat

tydzień I

Poniedziałek, 17 lutego

**9.00 - 13.00 Spektakl teatralny, warsztaty teatralne
(ul.Kościuszki 4, sala kinowo-teatralna)**

Wtorek, 18 lutego:

9.00 - 13.00 Basen, pizza Novellus

Środa, 19 lutego:

**9.00 - 13.00 Helios - Akademia Pana Kleksa
cz. II Tajemnica Filipa Golarza
oraz wizyta w MC Donald's**

Czwartek, 20 lutego:

9.00 - 13.00 Warsztaty plastyczne

Piątek, 21 lutego:

9.00 - 13.00 Kryte lodowisko - Rymanów Zdrój

tydzień II

Poniedziałek, 24 lutego

9.00 - 13.00 Helios - Dzielna banda i tajemnica zaginionego wujka

Wtorek, 25 lutego:

9.00 - 13.00 Warsztaty - „Dwa Żywioty”

Środa, 26 lutego:

**9.00 - 13.00 Warsztaty kulinarne i plastyczne
„colagrafia”**

Czwartek, 27 lutego:

9.00 - ok. 15.00 Flay Park - Rzeszów

Piątek, 28 lutego:

9.00 - 13.00 Zakończenie - Sanki i pizza

Płatność w dniu zapisów (jeden tydzień 360 zł.)

- 29 i 30 stycznia od godziny 8.30 do 16.00, tel. 662054407

Transgraniczne Centrum Wymiany Kulturalnej, ul. Węgierski Trakt 38

Zapewniamy opiekę instruktorów, drugie śniadanie oraz obiad

Organizator zastrzega sobie zmianę kolejności zajęć.

